

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Martinou Kotouček Mikoláškovou ve věci

žalobkyně: **V. K.**, narozená X
bytem X
zastoupená advokátem Mgr. Janem Laštovkou
sídlem Veleslavínova 363/33, 301 00 Plzeň

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 6. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 19. 6. 2024, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobkyni k rukám jejího zástupce Mgr. Jana Laštovky, na náhradě nákladů řízení částku 12 194,54 Kč.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou do datové schránky soudu dne 4. 8. 2024 domáhá zrušení rozhodnutí žalované označeného shora (dále jen „napadené rozhodnutí“),

jímž žalovaná zamítla její námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 29. 2. 2024, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná žalobkyni podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) zamítla žádost o invalidní důchod, neboť podle posudku posudkové lékařky Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“) ze dne 21. 2. 2024 není invalidní, neboť její pracovní schopnost poklesla pouze o 20 %.

2. Žalobkyně má za to, že napadené rozhodnutí vychází z neúplných skutkových zjištění, které byly doloženy lékařskými zprávami. K tomu odkázala na konkrétní lékařské zprávy a v nich uvedené diagnózy. Žalobkyně uvedla, že již 20 let není schopna docházet do pravidelného zaměstnání. Dlouhodobě pracovala jako hlavní účetní, ale po 3 měsících na antibiotikách začala trpět bolestmi malých i velkých kloubů, silnou únavou a vyčerpáním a bolestí beder, která přecházela až do úplné blokace, kdy nemohla ani chodit. Ztuhlost po trvalé poloze v sedě či stoje je markantní. Poté se přidaly deprese, úzkost a naprostý kolaps. Nyní je schopna si přivydělávat pouze jako osoba samostatně výdělečně činná v poskytování účetních služeb, avšak pouze se silným omezením zátěže. Je schopná pracovat pouze dopoledne, pokud nemá úzkosti, deprese, bolesti, není vyčerpaná a je schopná se soustředit. Vyčerpání, únavu a bolesti jí způsobují i běžné denní povinnosti.
3. Žalovaná s ohledem na námitky žalobkyně navrhla provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „organizační zákon“).
4. V průběhu jednání, jež byl soud povinen nařídit, neboť ve věci prováděl nad rámec správního spisu dokazování posudkem posudkové komise MPSV v Praze, setrvaly účastnice na svých procesních stanoviscích.
5. Soud ze správního spisu zjistil, že dne 22. 11. 2023 podala žalobkyně žádost o invalidní důchod.
6. V posudku o invaliditě ze dne 21. 2. 2024, č. j. LPS/2023/3412-KO_CSSZ, vypracovaném Institutem pro posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“) dospěla posudková lékařka k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je axiální spondylartritida, tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 3b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 % s tím, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky nemění.
7. S odkazem na závěr posudku posudkové lékařky IPZS vydala žalovaná prvostupňové rozhodnutí ze dne 29. 2. 2024, kterým podle § 38 zákona o důchodovém pojištění zamítla žádost žalobkyně o invalidní důchod s odůvodněním, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně poklesla její pracovní schopnost pouze o 20 %, žalobkyně tak není invalidní.
8. Žalobkyně prvostupňové rozhodnutí napadla námitkami, ke kterým přiložila řadu lékařských zpráv.
9. Posudkový lékař žalované zpracoval posudek ze dne 18. 6. 2024, a to na základě lékařských zpráv jako posudková lékařka IPZS v prvostupňovém řízení a dále na základě zpráv, které k námitkám doložila žalobkyně. Uzavřel shodně jako posudková lékařka v prvostupňovém řízení, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně

s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně je axiální spondylartritida, tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 3b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 %. Míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a § 4 vyhlášky dále neměnila.

10. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 19. 6. 2024 zamítla námitky žalobkyně a v odůvodnění odcitovala posudkové závěry s tím, že s ohledem na zjištěný pokles pracovní schopnosti není žalobkyně invalidní a nemá tak nárok na invalidní důchod.
11. Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal napadené rozhodnutí v žalobou vymezeném rozsahu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Soud s ohledem na argumentaci žalobkyně provedl důkaz posudkem posudkové komise MPSV v Praze ze dne 11. 4. 2025. Žalobkyně byla vyšetřena odborným lékařem z oboru ortopedie. Posudková komise po rozboru všech posudkově významných lékařských zpráv shrnula, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je ankylozující spondylartritida, tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 3c vyhlášky o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti ve středu rozpětí (30 % - 40 %), tedy 35 %. Posudková komise uvedla, že se jedná o maximalistické posouzení, jedná se o postižení s nízkou laboratorní aktivitou. Posudková komise zohlednila možnou kolísavost obtíží a klinického obrazu. Datum vzniku invalidity bylo určeno k datu zprávy z revmatologie ze dne 14. 3. 2024, kdy byl zhodnocen dlouhodobý stav a další vývoj přes proběhlou lázeňskou léčbu a současně byla referována i fibromyalgie. Posudková komise uvedla, že i kdyby zvolila jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně depresivní poruchu, nebylo by možno hodnotit nad rámec již konstatované míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně, neboť medikace byla nekomplikovaná po celou dobu a stabilní. Posudková komise uvedla, že v dokumentaci bylo možné nalézt i záznamy dokonce o subdepresivní náladě. Posudková komise si vyžádala také dokumentaci ošetřující plicní ambulance, avšak ze záznamu ze dne 28. 9. 2017, ve kterém bylo referováno těžké obstrukční spánkové apnoe, se podařilo poruchu za použití přístroje eliminovat. Další kontroly nebyly nijak frekventní. Ohledně fibromyalgie by ani v případě maximalistického hodnocení dle kapitoly XIII, oddělení C, položky 3b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity nebylo možno hodnotit vyšší mírou poklesu pracovní schopnosti, než jak bylo učiněno. Další zdravotní postižení žalobkyně neomezovala nad rámec základního postižení, aby posouzení dle jiné základní položky vedlo ke konstatování vyšší míry poklesu pracovní schopnosti. Platnost posudku byla stanovena trvale s ohledem na dosavadní anamnézu a věk žalobkyně.
13. Relevantní právní úpravu posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod obsahuje § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně. A konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně.
14. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod závisí především na odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení

soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud se napadené rozhodnutí zakládá na posudku žalované; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle běžných zásad dokazování v soudním řízení správním (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). S ohledem na jeho mimořádný význam bývá tento posudek rozhodujícím důkazem, pokud z hlediska své úplnosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku mohly zpochybňovat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, publ. pod č. 511/2005 Sb. NSS, či ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).

15. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.
16. Soud konstatuje, že komise při vypracování posudku vycházela ze vši dostupné zdravotnické dokumentace, včetně té, kterou předložila žalobkyně, a při svém jednání přešetřila zdravotní stav žalobkyně odborným lékařem. Komise hodnotila zdravotní stav žalobkyně komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a jeho rozhodující příčinu podřadila pod kapitolu XIII, oddíl E, položku 3c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti je stanovena pro tuto položku v rozmezí 30 až 40 %. Komise stanovila pokles ve střední hodnotě tohoto rozmezí, tj. ve výši 35 %. Stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity již neměnila. Posudek dle soudu splňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. V posudku byl popsán zdravotní stav a podstatná zdravotní postižení, která jsou rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a jejich rozsah. Řádně odůvodněno bylo i zařazení zdravotního postižení podle vyhlášky o posuzování invalidity. Účastnice závěry posudku, ať již jde o stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, míry poklesu pracovní schopnosti či data vzniku invalidity nikterak nezpochybnila.

17. Soud hodnotil úplnost a přesvědčivost posudku posudkové komise MPSV i ve vztahu k dalším podkladům, z nichž žalovaná vycházela. Po zvážení všech posudků zpracovaných ve věci posouzení pracovního potenciálu žalobkyně soud dospěl k závěru, že jako nejpersvědčivější, logický a vycházející z neúplnějších podkladů lze hodnotit právě posudek posudkové komise MPSV v Praze ze dne 11. 4. 2025. Zdravotní stav žalobkyně hodnotila komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, přičemž odlišně od posudkových lékařů žalované zhodnotila intenzitu příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně (zohlednila možnou kolísavost obtíží). Posudková komise se zabývala i dalšími onemocněními žalobkyně, přičemž vyhodnotila, že žádné z dalších přítomných onemocnění by nemělo za následek vyšší konstatování poklesu míry pracovní schopnosti, než které určila. Účastnice nevznesly proti posudku posudkové komise žádné výhrady a nenavrhly doplnění dokazování. Soud v této souvislosti připomíná, že řízení před správními soudy je ovládáno zásadou projednací, nikoliv vyšetřovací (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009-129, či rozsudky téhož soudu ze dne 24. 10. 2013, č. j. 5 Afs 46/2013-28, a ze dne 5. 3. 2015, č. j. 7 As 279/2014-23), tzn., že skutkový stav je zjišťován v rozsahu účastníky tvrzeném a pomocí důkazů účastníky označených, přičemž platí, že každý z účastníků prokazuje ty skutečnosti, ze kterých vyvozuje pro sebe příznivé právní důsledky.
18. Soud proto vyšel ze závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí 35 %. Jak vyplynulo z doplněného dokazování v řízení před soudem v podobě posudku posudkové komise MPSV, žalovaná v napadeném rozhodnutí nesprávně vyhodnotila intenzitu dopadů příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, což ve svém důsledku vedlo k nesprávnému stanovení míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně a posouzení žádosti žalobkyně o přiznání invalidity prvního stupně.

Závěr a náklady řízení

19. Soud tudíž vyšel z odůvodněných závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu, a neobstojí proto ani jeho odůvodnění. Proto soud napadené rozhodnutí zrušil jako nezákonné (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a současně je povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit i posudek Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 11. 4. 2025, jakož i lékařské zprávy, o které se tento posudek opírá (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
20. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobkyni, která byla ve věci úspěšná, přiznal soud náhradu nákladů řízení v celkové částce 12 194,54 Kč, kterou tvoří odměna za dva úkony právní služby po 4 620 Kč [příprava a převzetí zastoupení, účast na jednání dne 29. 7. 2025 podle § 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. a), a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění vyhlášky č. 258/2024 Sb., dále paušální náhrada hotových výdajů za dva úkony právní služby po 450 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, ve znění vyhlášky č. 258/2024 Sb. Součástí nákladů řízení je též náhrada za promeškaný čas pěti započatých půlhodin á 150 Kč (celkem tedy 750 Kč) podle § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu ve znění vyhlášky č. 258/2024 Sb. A cestovné podle § 13 odst. 5 advokátního tarifu, § 157 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce a § 1 a § 4 vyhlášky č. 475/2024 Sb., ve výši

1 304,54 Kč odpovídající náhradě jízdních výdajů na trase mezi sídlem zástupce žalobkyně a sídlem soudu (Plzeň-Praha) a zpět, a to osobním automobilem Citroën C4 Picasso 1.4 HDI při vzdálenosti tam a zpět po 85 km, celkem 170 km, spotřebě v kombinovaném provozu 5,4 l nafty na 100 km, sazbě základní náhrady 5,80 Kč na km a průměrné ceně paliva 34,70 Kč. Žalobkyně dále požadovala náhradu nákladů dle vyhlášky č. 254/2015 Sb., ve výši 1 000 Kč za jeden úkon (písemné podání nebo návrh ve věci samé), avšak vyhláška č. 254/2015 Sb. se v řízení před správními soudy neuplatní (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015-79, publ. pod č. 3344/2016 Sb. NSS), proto soud žalobkyni tuto náhradu nákladu nepřiznal. Žalovaná je tak povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení v celkové výši 12 194,54 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.) k rukám jejího zástupce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, užitý na základě § 64 s. ř. s.).

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 29. července 2025

Martina Kotouček Mikolášková v. r.
soudkyně